

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI İL MÜDÜRLÜKLERİNDE
ÇALIŞAN PERSONELİN ÇOCUKLARINI SPORA YÖNLENDİRME
NEDENLERİNİN İNCELENMESİ
(DOĞU ANADOLU BÖLGESİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SELÇUK ARSLAN

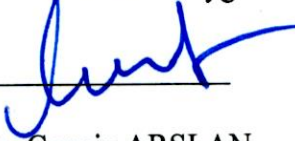
2017

ONAY SAYFASI

Prof. Dr. Mustafa KAPLAN

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Bu tez Yüksek Lisans/ standartlarına uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Cengiz ARSLAN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanı

Tez tarafımızdan okunmuş, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans/Doktora Tezi olarak

kabul edilmiştir.

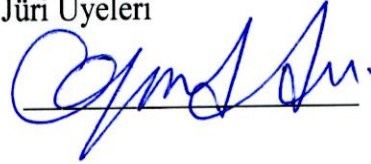
Yrd. Doç. Dr. A. Serdar YÜCEL

Danışman

Yüksek Lisans Sınavı Jüri Üyeleri

Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU

Yrd. Doç. Dr. Fatih M. UĞURLU

Yrd. Doç. Dr. A. Serdar YÜCEL

ETİK BEYAN

Kendime ait çalışmalar ile bu tez çalışmasını gerçekleştirdiğimi, çalışmaların planlanmasından, bulgularının elde edilmesine ve yazım aşamasına kadar tüm aşamalarında etiğe aykırı davranışım olmadığını, bu tezdeki tüm bilgileri ve verileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışması içinde yer alan ancak bu tez çalışmasının bulguları arasında yer almayan verilere, bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

Selçuk ARSLAN

20.11.2017

Ali Serdar YÜCEL

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

ELAZIĞ

TEŐEKKÖR

Tez hazırlık sürecinde değerli görüşlerini ve yardımlarını benden esirgemeyen saygıdeğer danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Ali Serdar YÖCEL'e, her türlü manevi desteğini esirgemeyen aileme ve özellikle tezimin hazırlanıőının her aőamasında yardımını esirgemeyen sevgili hayat arkadaőım Gülderen ARSLAN'a oğullarım Alperen ARSLAN ve Yiğit Alp ARSLAN'a teőekkürlerimi sunmayı bir borę bilirim.

İçindekiler

ETİK BEYAN	iii
TEŞEKKÜR	iv
TABLolar	vii
1. ÖZET	ix
2. ABSTRACT	xi
3. GİRİŞ	1
3.1. Spor	2
3.2.Çocuk ve Spor.....	3
3.3.Aile ve Spor	4
3.4.Gelişimle İlgili Temel Kavramlar	5
3.4.1. Büyüme	6
3.4.2. Olgunlaşma	6
3.4.3. Hazırbulunuşluk	6
3.4.4. Öğrenme	7
3.5. Çocuk Gelişimi.....	7
3.5.1. Bedensel gelişim	7
3.5.2. Zihinsel Gelişim	9
3.6. Sporun Çocukların Motor Gelişimi Üzerindeki Etkisi	10
3.6.1. Fizyolojik Gelişim.....	10
3.6.2. Psikomotor Gelişim	11
3.7. Çocukların Spora Yönlendirilmesinde Ailenin Etkisi.....	12
3.8. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Spor	15
4. GEREÇ VE YÖNTEM	17
4.1. Araştırmanın Yöntemi	17
4.2. Evren ve Örneklem.....	17
4.3. Veri Toplama Aracı.....	18
4.4. Verilerin Toplanması	18
4.5. Verilerin Analizi	19
5. BULGULAR	20
6. TARTIŞMA	31
7. SONUÇ VE ÖNERİLER	37

8. KAYNAKLAR	40
9. EKLER.....	46
10. ÖZGEÇMİŞ.....	48

TABLÖLAR

Tablo 1. Örneklem Grubunun Yaş Özelliklerine İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	20
Tablo 2. Örneklem Grubunun Cinsiyet Özelliklerine İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	20
Tablo 3. Örneklem Grubunun Medeni Durumuna İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	21
Tablo 4. Örneklem Grubunun Çocuk Sayısına İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	21
Tablo 5. Örneklem Grubunun Mesleklerine İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	22
Tablo 6. Örneklem Grubunun Eğitim Durumuna İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	23
Tablo 7. Örneklem Grubunun Eşinizin Eğitim Durumuna İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	23
Tablo 8. Örneklem Grubunun Aylık Gelir Düzeyine İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	24
Tablo 9. Örneklem Grubunun Düzeni Spor Yapıyor musunuz Sorusuna Verdiği Cevaplara Göre Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu.....	24
Tablo 10. Cinsiyete Göre Bağımsız T Testi Sonuçları.....	25
Tablo 11. Medeni Duruma Göre Bağımsız T Testi Sonuçları.....	25
Tablo 12. Düzenli Spor Yapıyor musunuz Sorusuna Göre Bağımsız T Testi Sonuçları.....	26
Tablo 13. Yaşa Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	26

Tablo 14. Çocuk Sayısına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	27
Tablo 15. Aylık Gelir Düzeyine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları...	27
Tablo 16. Mesleğe Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	28
Tablo 17. Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	29
Tablo 18. Eşinizin Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	30

1. ÖZET

Çocuklarımızı küçük yaşlardan itibaren yetenekleri çerçevesinde spora yönlendirmek, fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimleri açısından son derece önemlidir.

Doğu Anadolu Bölgesinde ki (Elazığ, Malatya, Tunceli, Diyarbakır, Bingöl, Muş, Erzincan, Erzurum, Ardahan, Bitlis, Ağrı, Van, Kars) illerde hizmet veren Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüklerinde görevli ve çocuğu olan çalışanların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi çalışmamızın temel amacını teşkil etmektedir. Kurum çalışanlarının hizmet verdikleri bireylerle aynı toplumsal yapıyı paylaşmaları onların spora yönelik olumlu algılarının bu kesim içerisindeki diğer insanlara da nakledilmesinde aracı rol üstlenecektir.

Çalışmanın evrenini Doğu Anadolu Bölgesinde hizmet veren Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlükleri (n=600) (Elazığ, Malatya, Tunceli, Diyarbakır, Bingöl, Muş, Erzincan, Erzurum, Ardahan, Bitlis, Ağrı, Van, Kars), örneklemini ise amaçlı örneklem yöntemi ile belirlenecek çocuklu kurum personeli oluşturmaktadır (n=374).

Çalışmamız “betimsel tarama modeli” niteliğindedir. Verilerin elde edilmesinde önceden geçerlik ve güvenilirliği tespit edilmiş iki bölümden oluşan anket formu kullanmıştır. Verilerin analiz edilmesinde yüzde ve frekans analizleri ile grup ortalamalarının karşılaştırılmasına yönelik, ikili grup ortalamaları için t-testi, ikiden fazla grup ortalamaları için anova testi yapılmıştır.

Araştırma sonunda; Aile ve Sosyal Politikalar İl M¼d¼rl¼klerinde çalışan personellerin çocuklarını spora y¼nlendirme nedenleri bazı demografik ¼zelliklere (yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum, meslek, ocuk sayısı, gelir durumu) g¼re farklılık g¼stermedięi ve spora y¼nlendirmede olumlu bakış aılarına sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca d¼zenli spor yapan ebeveynlerin spora y¼nlendirmede daha olumlu g¼r¼ř bildirdikleri g¼r¼lmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, ocuk, Aile.

2. ABSTRACT

Analysis on the Reasons of Employees Working in Provincial Directorates of the Ministry of Family and Social Policies to Direct their Children towards Sports: An Example of Eastern Anatolian Region.

It is vital for our children's physical , mental and social development to direct them to sport pursuant to their talents as from early ages .

Searching the employees' reasons ,who work in Provincial Directorates of The Ministry of Family and Social Policies in cities of Eastern Anatolia Region (Elazığ, Malatya, Tunceli, Diyarbakır, Bingöl, Muş, Erzincan, Erzurum, Ardahan, Bitlis, Ağrı, Van, Kars) to direct their their children to sport with regard to some variables is the basic aim of our study. Institution employees' sharing the same social structure with individuals whom they provide service will have an intermediary role to transfer their positive perception for the sport to other people within this society segment.

Provincial Directorates of The Ministry of Family and Social Policies in Eastern Anatolia Region (n=600) (Elazığ, Malatya, Tunceli, Diyarbakır, Bingöl, Muş, Erzincan, Erzurum, Ardahan, Bitlis ,Ağrı, Van, Kars) constitute the universe of study ,institution personnel having children whom will be determined via purposeful sampling method constitutes the sample (n=374).

Our study has the characteristics of "descriptive survey model" .To gain data a questionnaire form with two parts whose validity and dependability were determined previously was used..When analysing data for the comparison of percentage ,frequency analysis and ensemble average ,for dual ensemble average t-test was made ,and for more than two ensemble average anova test was made.

At the end of study ,it was concluded that the reasons of personnel who work in the Provincial Directorates of The Ministry of Family and Social Policies to direct their children to sport don't differ according to demographic features (age, gender,educational background ,marital status,job , number of children ,income status) and they had a positive perspective to direct them to sport .Also ,it is seen that parents who do exercise regularly present a more positive opinion to direct their children to sport.

Keywords: Sport, Child, Family.

3. GİRİŞ

Spor, bir yaşam tarzı olarak kabul edilir ve temelde bireylere ve yaşantılarına hizmet etmesi beklenir. Bu süreçte spor ve sporla ilgili tüm çalışmalar, bireylerin şekillendirmesine bağlı olarak varlığını sürdürür (1).

19. yüzyıl içerisinde eğitimciler, çocukların kendilerini ifade edebilecekleri ortamlarda sağlıklı büyüyeceklerini söyleyerek çocuk gelişimi ve davranışlarının yönlendirilmesinin doğru olacağını ifade etmişlerdir (2). Singapur'da kreşte görev yapan öğretmenlerin okul öncesi dönem çocuklarının spora katılımları konusundaki görüşleri, çocukların spora katılımlarının onların yaşamları süresince bir takım fiziksel konuları anlama ve kavrama ve sosyal haklarını korumalarını geliştireceği yönünde olmuştur. Okul öncesi çocukların spora katılım konusundaki gelişimleri sürecinde temel unsur öğretmenlerin ve ailelerin bilinçlilik seviyesidir (3).

Aileler boş zamanların değerlendirilmesinde para harcanılmayan etkinliklerin yapılmasına, ders çalışılmasına; spor yapma, televizyon izleme gibi etkinliklerin ise yapılmamasına taraf iken, zamanla sosyal gelişim gösterilmesiyle birlikte ailelerin bu düşüncelerinden vazgeçtiği ve özellikle spor gibi etkinliklerin yapılmasına taraf olduğu gözlenmektedir. Çocuğun normal bir sosyal hayat yaşamasına imkan vermek için onu tanımak ve gelişimlerine uygun tutum ve davranışların sosyal çevrede benimsenmesi görüşü hâkim olmaya başlanmış ve aileler bu sosyal çevrenin önemini kavrayarak, çocuklarının bilinçli olarak ilgi duydukları bir alana yönelmesi için engel değil, bilakis teşvik edici olmaya başlamışlardır (4).

Ailelerin spor ve sportif faaliyetler hakkında bilgi sahibi olması, halk arasında sporun bilinirliğini artırır ve daha sağlıklı çocuklar yetişmesinde etkili rol oynar (5).

Bireylerin beden eğitimi ve spor dünyasını tanımasını sağlayan ilk sosyal kurum ailedir. Ailenin sosyalleşme üzerindeki bu etkisi, çocuğun beden eğitimi ve spor aktivitelerine katılıp katılmayacağını ve katılıyorsa da ne şekilde katılacağını belirlemektedir. Ailelerin bu konudaki yaklaşımı, çocuklarının bu aktivitelere katılıp katılmamaları noktasında neredeyse en belirleyici unsurdur (6). Ailelerin sporla ilgilenmesi çocuğun spora yönelmesinde ve hatta sporun topluma yayılmasında olumlu bir unsurdur (7). Aileler tarafından spora pozitif yaklaşım nesiller arasında spora olan ilgide artışa neden olur. Ailelerin spora katılması, geçmişte sporla ilgilenmesi, düzenli olarak televizyondan spor programlarını seyretmeleri, çocuklarının sporda başarılı olmalarını ümit etmeleri, spora aktif katılım için çocuklarını cesaretlendirmeleri ve spor aile içinde genel bir konu haline alıyorsa çocuklar sporla daha fazla ilgilenebilir ve katılım sağlayabilir (8).

3.1. Spor

Sporun sözlük anlamının “dağıtmak, birbirinden ayırmak, eğlence, neşe” anlamına gelen Latince disportare ve desport biçiminde 17. Yüzyıldan günümüze kadar ilk hecesi aşınarak “Sport” biçimine dönüştüğü araştırmacılar tarafından ileri sürülmektedir (9).

Düzenli spor yapmak fiziksel-ruhsal yapıyı desteklemesi dışında düzenli, güvenilir, mücadeleci ve arkadaşlık duygusunu geliştirerek dış çevrede etkin rol kazanılmasında etken olduğundan okula başlamadan önce çocuğa spora ilişkin

bilgi ve becerilerin kazandırılması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca eğitimin ayrılmaz parçası olarak spor, ortak amaçları ifade edebilme, takdir, anlayış, sabır, işbirliği ve sorumluluk davranışlarının pekiştirilmesini ve birey-toplum ilişkilerinin güçlenmesini sağlamaktadır (10-12). Doğumdan başlayarak bebek masajı ile çocukların sporla tanıştırılması ve spora ilişkin bilgi, tutum ve davranışlarının gelişimi dikkate alınarak çocuğa aktarılması gerekmektedir. Çocukların ilk aylarından itibaren en temel davranış şekillerini bile taklit ile geliştirdikleri göz önüne alındığında anne ve babayla başlayan bu taklitler, spor yapan bireyler ve sporcular nezdinde, sporcuların örnek davranış ve alışkanlıklarıyla sosyalleşme sürecinde her yaştaki birey için etkili ve iyi rol model olabilirler (13).

Spor, toplum fertlerindeki ortaya çıkmayı bekleyen enerjiyi bedenen ve zihnen en yararlı olacak şekilde harcayan, kişilerde ve toplumda sağlıklı ilişkilerin oluşmasına olanak sağlayan, çeşitli durumlarda insanları dengeli bir şekilde mutluluğa götüren, toplum disiplini, kurallara saygıyı ve sosyal barışa inanmış bireyleri kazandıran bir araçtır (14).

3.2.Çocuk ve Spor

Bugün spor, eğitimin vazgeçilmez unsuru olarak; çocuğun fiziksel ve ruhsal yönden gelişimine katkı yapmaktadır. Çocuklar zihnen gelişimlerinde; hızlı karar verme, yeteneklerini keşfetme, sorumluluk alabilme, düşünme becerisi ve refleksleri geliştirme gibi özelliklerini öğrenirler ve bu özellikleri kullanmaya başlarlar. Spor çocukların kazanma ve kaybetme duygularını tadararak olgunlaşmalarını sağlar. Arkadaşlarıyla birlikte yaptığı sportif etkinlikler

sayesinde bir gruba dahil olur ve sosyalleşip kendini çevresindekilere daha doğru anlatabilir. (15).

Spor yapan çocukların zamanın önemini daha iyi anlarlar ve disipline olmaları hiçte zor olmayacaktır. Disiplinli olmayı yaşadıkları hayata yansıttıkları zaman ikili diyaloglarda ve eğitim yaşantılarında daha başarılı olacaklar ve kendi hayatlarının sorumluluğunu üstlenebileceklerdir. Spor sayesinde çocuklar serbest zamanlarını verimli kullanarak, televizyona bağımlılıktan kurtulacak ve kötü alışkanlıklardan uzak kalacaklardır (15).

Kişilerin toplumsal düzene ayak uydurmaları için insanlara ve haklarına saygı gösteren, yardım sever, her yönden sağlıklı ve dürüst olmaları gerekmektedir (16).

Oyun çocuğun her alana katılımı ve kişilik kazanması konusunda önemli bir etkinliktir. Oyun, çocuğun fiziksel ve zihinsel yapısını geliştirmekte ve onun nesnelere dünyasıyla ilişki kurmasını sağlamaktadır. Aynı zaman da çevresindekilerden bağımsız bir birey olarak kazanmasını sağlayarak, toplumda özgüvenli yer edinmesine yardımcı olmaktadır. Çocukların parkları ve oyun alanları çarpık kentleşme nedeniyle yok olmaya başlamıştır. Bu durumdan dolayı hareket ihtiyaçlarını karşılayacak alanlar kalmadığı için, enerjilerini boşaltacak sportif faaliyetler giderek önem kazanmaya başlamıştır (2).

3.3.Aile ve Spor

Aile, çocuğun sosyal çevresini ve sporu tanımasına imkânı veren ilk yerdir. Ailenin sosyalleşme üzerindeki etkisi ilk olarak, çocuğun sportif

faaliyetlere aktif katılımı sağlamasıyla başlar. Ailelerin spora olumlu yaklaşımları, nesiller arasında spora olan ilgiyi artırır (17).

Spor; ailede hem çocukların bedensel gelişimini sağlayan hem de beceri düzeyine göre bir meslek alternatifi taşıyan kültür birikimi şeklinde gözükmektedir. Aile, spor yapan çocukların ve gençlerin daha erken sosyalleşeceğini ve kendini tanıyabileceğini bilmeli ve bu bilinçle çocuğunu spora yönlendirmeli ya da güdülemelidir. Aile çocuğuna yönlendirme yaparken onu gözlemlemeli, fiziki ve bilişsel yeteneğine göre rehber öğretmenlerden yararlanmalıdır (18).

Aileler çocuklarının bedensel, sosyal ve psikolojik gelişmelerini sağlayabileceği ve ileride bir meslek sahibi olabileceği düşüncesiyle sporu bir yaşam tarzı, bir kültür olarak görmektedirler (8).

3.4.Gelişimle İlgili Temel Kavramlar

Anne baba ve öğretmenlerin, çocukların etkili bir şekilde gelişmesi için, farklı yaş ve gelişim dönemlerindeki çocukların özelliklerini bilmeleri ve uygun ortamları bu özelliklere göre düzenlemeleri gerekmektedir. Aynı yaşlarda bulunan çocukların gerek kalıtım, gerekse çevrenin etkisiyle gelişim özellikleri birbirinden farklılık gösterir. Öğretmenlerin değişik yaş ve gelişim çağlarındaki çocukların fiziksel, psikososyal, psikomotor, zihinsel ve psikolojik gelişim özelliklerini bilmeleri gerekir. Ayrıca, anne babaların da çocuklarının gelişim özellikleri konusunda bilgili olmaları, çocukların gelecekte her açıdan sağlıklı bireyler olarak

yetişmeleri için vazgeçilmez bir ön koşuldur. Gelişimin özelliklerini ve temel kavramlarını inceleyelim (19).

3.4.1. Büyüme

Büyüme bireylerin bedensel özellikleri için kullanılmakta ve organizmanın bedensel olarak gösterdiği değişiklikleri ifade etmektedir. Bu yönüyle, birey açısından boyun uzaması, kilonun artması, vücudun irileşmesi büyüme kavramı içinde yer almaktadır (20).

3.4.2. Olgunlaşma

Çocuk bir gelişim döneminden diğerine bireysel hızına göre aşamalı olarak ilerler. Olgunlaşma, öğrenme yaşantılarından bağımsız, biyolojik olarak kalıtım tarafından kontrol edilen bir değişimdir. Vücut organlarının kendilerinden beklenen fonksiyonu yerine getirebilecek düzeye gelmesi için, öğrenme yaşantılarından bağımsız olarak kalıtımın etkisiyle geçirdiği biyolojik değişim olgunlaşma olarak tanımlanır. Çocuğun birçok psikomotor davranışı gerçekleştirebilmesi olgunlaşmasına bağlıdır. Çocuğun kas ve kemik yapısı yeterli olgunluğa sahip değilse, ne kadar çalışma ve tekrar yaparsa yapsın yürümeyi öğrenemez (19).

3.4.3. Hazırbulunuşluk

Olgunlaşmadan daha kapsamlı bir kavram olan hazır bulunuşluk, kişinin olgunlaşması ve öğrenmesi sonucu belirli davranışları yapmaya hazır olma durumudur. Örnek verecek olursak bağlama çalmayı öğrenecek bir çocuğun

kaslarının yeterince olgunlaşması ve aynı zaman da keman çalma konusunda bazı ön bilgilere sahip olması gerekir. (21).

3.4.4. Öğrenme

İnsanın öğrenme yeteneğine sahip olması onu diğer canlılardan ayırıp toplumsal bir varlık yapan en önemli özelliklerin başında gelir. İnsanlar hayatlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan davranışları, doğuştan sahip oldukları özellikler ve çevrenin etkisiyle öğrenirler. Öğrenme farkı şekillerde tanımlanmasına karşın, psikologların çoğu öğrenmenin, kişinin çevresi ile etkileşimi sonucunda oluştuğuna ve bireyin davranışlarında uzun süreli değişiklikler meydana getirdiği söyleminde birleşmektedirler (22).

3.5. Çocuk Gelişimi

3.5.1. Bedensel gelişim

Bedensel gelişime sportif açıdan bakıldığında çocuğun davranışlarını hem doğrudan hem de dolaylı olarak etkilediği görülmektedir. Çocuğun neler yapabileceğini bedensel gelişim belirler. Aynı yaşlarda olup yaşlılarına göre daha iyi gelişen çocuklar, sportif faaliyetler ve oyun aktivitelerinde yaşlılarıyla eşit koşullarda yarışır. Gelişimsel olarak yaşlılarına göre geride kalan çocuklar bu yarışmalarda yetersiz bedensel yapılarından dolayı geri kalır ve gruptan çıkartılırlar (23).

3.5.1.1 Büyüme Dönemleri

Bedensel gelişim çocuklarda dönemsel bir süreçtir. Bunun anlamı, bedensel gelişim düzenli bir hızda değil, belirli dönemlerde hızlı, belirli dönemlerde ise yavaş olması demektir. Çocuklarda dört belirgin büyüme dönemi vardır. Bunlardan ikisi hızlı ikisi ise yavaş büyüme dönemidir. Bu dönemler; doğum öncesi ve sonrasında ilk 6 ayı ile ergenlik dönemi büyümeleri hızlı, birinci yaşından sonra ergenliğe kadar büyüme ise yavaş bir gelişim izler. Ergenlik sonrası dönemde boy gelişimi durur sadece kilo artışı veya azalması görülür (23).

3.5.1.2. Büyüme Etkileyen Faktörler

Kalıtım: Anne, baba ve onların soylarından çocuklarına geçen kalıtsal özelliklerdir. Anne ve babadan genler aracılığıyla taşınan bu özellikler bazı durumlarda kromozom sayısındaki sapmalardan dolayı gelişim bozukluklarına yol açabilmektedir (24).

İrk Faktörü: Doğumla birlikte siyah tenli insanlar beyaz tenli insanlara göre kemik gelişimi açısından daha iyi bir gelişim gösterdikleri görülmektedir. Gelişimsel olarak siyah tenli çocukların bu üstünlüğü ilk olarak diş gelişiminin daha önde başlamasıyla fark edilir (23).

Beslenme: Beslenmenin büyüme ve gelişme üzerindeki etkileri çok eskilerden beri bilinen bir gerçektir. Yetersiz ve dengesiz beslenme hastalıklara karşı bireyi korumasız hale getirir. Çocuk sağlığı ve gelişimi üzerine yapılan birçok araştırmada büyüme ile beslenme arasında ilişki olduğu ortaya konmuştur (25).

Sosyol ve Ekonomik Durum: Farklı toplumsal yapılardan gelen çocuklar, farklı yaşlarda farklı beden ölçülerine sahiptirler. Yapılan araştırmalar, ekonomik durumları ve sağlık durumları daha iyi olan çocukların gelişimlerinin daha ileri düzeyde oldukları gözlemlenmiştir (23).

Hastalık: Hastalığın süresi göz önüne alındığında kısa sürede atlatılan hastalıklar büyüme sürecini olumsuz etkilemez ve kalıcı bir gelişim geriliğine neden olmaz. Hastalıkların uzun sürmesi tedavinin doğru yöntemlerle yapılmaması çocukta ciddi gelişim bozukluğuna ve gelişim geriliğine neden olabilir (23).

3.5.2. Zihinsel Gelişim

Çocukların zihinsel gelişim dönemlerine baktığımızda ilk beş yaşlık dönemde çok hızlı bir gelişim izlenir. On yaşına geldiklerinde bu hız yavaşlar ve zihinsel gelişimlerinin büyük bölümünü tamamlamış oldukları gözlenir. Bu dönemlerde, çocuğun ilgi alanları, yetenekleri ve bilişsel özellikleri üzerinde ebeveynlerin cesaretlendirici bir tutum sergileyerek rol model olmaları oldukça önem arz etmektedir. Mesela, sanata ve bilime ilgi duyan çocukların, bilim ve sanatla ilgili etkinliklere katılımının sağlanması veya spora ilgi duyan çocukların farklı sportif etkinliklere katılımının sağlanması zihinsel gelişim açısından son derece önemlidir. Çocuk gelişiminde zihinsel aktiviteler büyük önem taşımaktadır. Diğer tüm gelişim alanlarında olduğu gibi bu gelişim alanında da ailenin büyük görevleri vardır. Çocuklarda var olan yeteneklerin ortaya çıkarılmaması veya sosyal alanlarda gerekli alakalının gösterilmemesi çocukların

sosyal gelişimini, kişilik gelişimini ve eğitim hayatlarını negatif yönde etkiler başarısız olmalarına neden olur (26).

3.6. Sporun Çocukların Motor Gelişimi Üzerindeki Etkisi

Çocukların kendilerini en doğal ifade etme şekilleri hareket etmeleridir. Çocuklar küçük yaşlarda itibaren çevreyi keşfetmek nesnelere tanımlamak için hiç yorulmazcasına hareket ederler. Örnek verecek olursak; koşmalar, yuvarlanmalar, sıçramalar, dönmeler vb. hareketleri sürekli yaparlar. Bu hareketleri yaparken çok eğlenip büyük bir haz duyarlar. Çocuklar öğrenmeyi çevresinde yaşananları izleyerek, etkileşim yaşayarak, etraftaki cisimlere dokunarak ve değişik çevrelere çabuk adapte olarak gerçekleştirirler (27).

3.6.1. Fizyolojik Gelişim

Yaşlarına göre fiziksel olarak daha cılız veya fiziki etkinlik yapmak için engelli olan bireylerin sportif faaliyetlerden haz almadığı ve düşük bir motivasyona sahip oldukları gözlenmektedir. Spor etkinliklerine ve düzenli fiziksel aktivitelere katılmak çocukların kas kütlelerinin, kemik yapılarının, solunum sistemlerinin gelişimine katkı yapmaktadır (28).

Sporun fiziksel gelişime faydalarına baktığımızda esnekliğin artmasına, kalp çalışma sistemine, kas dayanıklılığına ve solunum sistemine faydalı olduğu görülmektedir. Spor çalışmalarının en belirgin yararlarından biri fiziksel zindeliklidir. Çocuklar yapmış oldukları sportif aktiviteler sayesinde daha dinç olurlar. Bu dinçlik vücuda sadece direnç kazandırmaz aynı zamanda fiziki duruşu

düzeltilir, vücut sistemlerine dayanıklılık katar, esnekliği ve kas kütlesinin gücünü artırır (29).

Spor aktivitelerine başlamadan önce yapılan ısınma hareketleri esnasında gerçekleştirilen açma, germe, ve esneme gibi hareketler, çalışma esnasında yapılan sürünme, vücut ağırlığıyla hareket etme, sıçrama gibi etkinlik içinde bulunan her türlü hareket çocuğun esnekliğini kalbin çalışma sistemini kas kütlesinin direncini ve solunum sistemini geliştirmede fayda sağlar. Vücudun farklı kas grupları kullanılarak gerçekleştirilen köprü hareketi, sıçrama esnasında bacakları açma, etkinlik sonrası sakatlıkları engellemek için yapılan germe hareketleri esnekliğin artmasında etkili olur (30).

Devamlılığı olan spor etkinliklerine veya fiziksel etkinliklere katılan bireyler daha sağlıklı olurlar. Çocuğun fiziksel ve ruhsal gelişimi için sağlıklı olması büyük önem taşımaktadır. Egzersiz yapmak sağlıklı olmanın ön koşullarındandır (31).

Çalışmalara baktığımızda spor yapmanın faydalarını anlamış ve aktif olarak sporla uğraşan bireylerin daha sağlıklı bir yaşam sürdürdükleri görülmektedir. Düzenli spor yapan kişiler aniden oluşabilecek hastalıklara karşı daha dirençli olurlar (29).

3.6.2. Psikomotor Gelişim

Çocuğun motor gelişimine sinir kas sistemi açısından bakıldığında, motor davranışların koordineli, ancak karmaşık bir şekilde ilerlediği ve olgunlaşma ile ilgisi olduğu görülmektedir. Bebeklik döneminin hareket şekillerinden farklılaşma çocukluk döneminde daha işlevsel ve daha yetenekli olmayı gerektiren hareketlere

doğru adım adım ilerleme olarak tanımlanabilir. Örneğin, bebeğin uzanma, yakalama ve bırakma gibi küçük kas becerilerini kontrol etmesi çok zordur. Fakat bebek geliştikçe kasları arasındaki farklılığı keşfeder ve daha doğru hareketler yapar (32).

Bütünleşme kas sisteminin uyumlu olarak hareket etmeleri olarak açıklanır. Bebeğin, bir cismi tutmak için bir çok hareket yapar bu görme yetisiyle birleşince daha iyi bir hareket kombinasyonu oluşturmaktadır (32).

3.7. Çocukların Spora Yönlendirilmesinde Ailenin Etkisi

Aile, sosyal çevreyi ve spor dünyasını tanıtan ilk birimdir. Ailenin sosyalizasyon üzerindeki ilk ve en güçlü etkisi, çocuğun spora katılıp katılmayacağı ve katılıyorsa nasıl spor yapacağını belirlemesiyle başlar. Bebek aile iletişiminin ilk dönemleri oyun tarzındadır. Bir çocuk, oyun deneyimlerini ilk olarak aile içinde görür. Ailelerin spora pozitif bakmaları, nesiller arasında spora olan ilgiyi arttırabilir. Bunların dışında, ailelerin spora katılmaları, geçmişte sporla ilgilenmiş olmaları, düzenli olarak televizyonda spor programlarını seyretmeleri çocukların spora olan ilgisini arttırırken spora katılımını da destekleyebilir. Ailenin spor ile ilgili olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında olumlu bir etkendir. Ancak, ailenin bu ilgisi bilinçli olmazsa, çocuğu kapasitesinin üzerinde zorlamaya yol açıyorsa ya da mutlaka başarıya koşullanılmış ise yarar yerine zarar getirecektir. Ailelerin çocuklarından fiziksel ve sosyal gelişimlerine uygun olmayan performans beklentileri, çocuğun kendine olan güvenini sarsacaktır. Oysa spor, çocuğun sosyal, fiziksel gelişimine katkıda bulunarak kendine güven kazanmasını sağlamak amacıyla önerilmektedir.

Bu sebepten dolayı küçük yaşlarda müsabaka sporlarından uzak durulması gerekir (33).

İlk sosyalleşme süreci aile içinde yaşanmaktadır. Psikolojik gelişiminde ebeveynlerin yönlendirmesi büyük önem taşır (34). Amman ve ark. (2000) sporla ilgilenen ebeveynlerin çocuklarını spor yapmaları için motive ettiklerini ve aile büyüklerinin eğitim seviyeleri çocuklarının spor yapması için önemli bir etkisi olduğunu ortaya koymuştur (35).

Aileler çocuklarının başarılı olmaları için spora gönderirken, hiçte azımsanmayacak ölçüde zamanlarını ve maddi olanaklarını harcamaktadırlar. (36,37). Aileler çocuklarının sağlığı, sorumluluğu ve beceri gelişimleri için farklı spor etkinliklerine yönlendirip, çocuğun oyun ve aktivitelere yoğunlaşmasını sağlayıp spora katılımına pozitif yönde bir destek vermektedirler (38).

Fiziksel aktivitenin faydasına inanan aileler çocuklarının yaptığı spor faaliyetlerine olumlu yaklaşarak çocukları nezdinde olumlu bir izlenim kazanmaktadırlar (39-41) Literatürdeki araştırmalarda; ailelerin psikolojik destek ve örnek teşkil etmeleri çocuğun spora bakış açısını; haz alma ve yaklaşım seviyesi ile alakalıdır (42-43). Ebeveynlerin yaklaşım seviyesi ve müdahale şeklinin şiddeti sınırı aşarsa sosyal çevre kazanmak için spora gönderilen çocuklar fayda yerine zarar göreceklere sonuçlarla karşılaşabilirler (43). Ebeveynlerin çocuklara yaklaşımı motive edici olursa; çocuk spora ve etkinliklere daha olumlu bir bakış açısına sahip olurlar. Bu bakış açısı öz yeterlilik algısının atmasına neden olur. Fakat aile tutumu olumsuz ve ilgisiz olursa bu yeterlilik algısı düşer ve çocuğun spora olan ilgisi azalır (44).

Ailede çocuk eğitiminin başarılı olması için, Türk kadınına destek verilmeli ve toplum içindeki saygınlığı arttırılmalıdır (45). Kadının ruhsal ve bedensen açıdan sağlıklı değildir. Kadının sağlıklı olması üstleneceği annelik görevlerinde başarılı olmasını sağlayacaktır. Sağlıklı olmak için ise hareketsiz hayat tarzından kurtulup düzenli spor yapmaları gerekmektedir. Böylece bedensel ruhsal ve kondisyon olarak kendilerini daha zinde ve iyi hissederler (46).

Öğrenmenin her çeşidinde olduğu gibi sporla ilgili bilgilerde ilk olarak aile tarafında verilmelidir. Örnek verecek olursak; anne babalar okula başlamadan önce küçük yaşlarda çocuklarını spor etkinliklerinin yapıldığı salonlara götürüp müsabakaları izletmelidirler. Önce seyirci olarak müsabakalara katılan çocukta spor yapmaya karşı bir istek oluşur. Çocukla aynı yaş grubunda olan akranlarının aktivitelere izletilerek bende yapabilirim bende başarabilirim algısı oluşturulmalıdır. Çocuklar okul çağından önce spor branşlarına ve spor faaliyetlerine gönderilmeli ve bu alışkanlık okul başladıktan sonra da devam ettirilmelidir. Aileler çocuklarının derslerine olumsuz etkileyeceği düşüncesiyle çocuklarını spordan uzaklaştırmamalıdır. Anne babalar çocuklarını spora yönlendirerek boş zamanlarını daha kaliteli geçirmelerini sağlayabilir ve hayatlarını düzene sokmalarında çocuklarına yardımcı olabilirler. Bu nedenlerden dolayı ebeveynler çocuklarının daha iyi ders çalışmalarını, eğlenmelerini ve kaliteli zaman geçirebilmelerini sağlamak amacı ile çocukları spora ve spor faaliyetlerine gönderilmelidirler. Bu sayede aile bireylerinin spora bakış açıları değişerek daha pozitif bir bakış açısına sahip olacaklardır (47).

3.8. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Spor

1986 SHÇEK (Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu) spor adıyla kurulan kulüp 2011 ASP (Aile ve Sosyal Politikalar) Gençlik ve spor kulübü adını almış 81 il ve 4 ilçede şube açarak teşkilatlanmıştır.

Spor kulübü, her türlü gençlik faaliyetleri ve spor karşılaşmalarını düzenleyip, resmi ve özel düzenlenen karşılaşmalara katılabilir.

Vizyonu spor, sanat ve kültür faaliyetlerini bir araç olarak kullanmak suretiyle, tüm dünyaya örnek olacak bütüncül ve multidisipliner programları geliştiren, bu programlarla dezavantajlı gruplara kurumsal ve toplumsal düzeyde rehabilitasyon desteği sağlayan ve uluslar arası düzeyde başarılar ortaya koyan bir spor kulübü olmak olan teşkilatlanma bu vizyon çerçevesinde farklı branşlarda etkinlikler düzenleyip kamplar açmıştır. Bu kamplardan biri Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu ile ortak çalışılarak “Buz Devri Başlıyor” sloganıyla açılan Erzurum kampıdır. Kulübün yürüttüğü çalışmalar sonucunda 8-13 grubundaki buz hokeyi eğitimi alan koruma ve bakım altında bulunan 100 çocuğumuz 12 milli takım antrenörünün koordinesinde kampa alındı.

11 Eylül’de “Buz Devri Başlıyor” sloganıyla Türkiye’nin ilk ‘ASP Minikler Buz Hokeyi Şampiyonası’ gerçekleştirilmiştir.

Kulüp tarafından gerçekleştirilen bu çalışmalarla korunma ve bakım altında bulunan çocuklarımızın kurumsal ve toplumsal rehabilitasyon süreçlerine katkı sağlamak, profesyonel bir program içinde yetenek ve kabiliyetlerini ileri seviyelere taşıyabilmek ve spor bilinç düzeylerini geliştirmek hedeflenmektedir.

Kulübün kuruluş misyonu; dezavantajlı olarak nitelendirilen çocuk/genç, engelli yaşlı, ekonomik yoksulluk içinde bulunan aile çocukları ile şehit ve gazilerimizin çocuklarını sosyal hayata katılımlarını sağlamak başarılarını ön plana çıkarmak amacıyla yapılacak her türlü sosyal, sportif, kültürel ve sanatsal faaliyeti sevk ve idare etmek bu alanlara amatör ve profesyonel sporcu ve sanatçı yetiştirmek olan ASP Gençlik ve Spor Kulübü Başkanlığı misyon çerçevesinde etkinlikler düzenlemektedir.

Bakanlığa bağlı huzur evlerinde kalan yaşlı bireylere yönelik ‘Yetişkin Gençler Bocce Ligi’ yapılmıştır. 47 ilden 700 yetişkin gencin katıldığı lig huzur evi sakinleri için güzel bir heyecan ve sosyalleşme aracı olmuştur. Elazığ ili ASP spor kulübü ise bütçesi 40 trilyon olan futbol okulu için proje başlatmış bulunmaktadır. Proje Altınordu örneğinden yola çıkarak Türkiye’nin en kapsamlı yatılı futbol okulunu Sivrice ilçesinde faaliyete geçirmek için planlanmıştır.

4. GEREÇ VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın evreni, örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel analizler ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

4.1. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmamızda “betimsel tarama modeli” kullanılmıştır. Çocuklarını spora yönlendiren veya yönlendirmeyi düşünen ebeveynler, sportif etkinliklerde çocuklarının serbest zamanlarını nasıl geçireceğini, sosyal, zihinsel, psikolojik ve fiziki gelişimleriyle ilgili görüşlerini ve gelecek yıllarda çocukların nasıl bir sporcu olmalarını istediklerini tespit etmek için anket çalışması uygulanmıştır.

4.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini, Doğu Anadolu bölgesinde ki (Elazığ, Malatya, Tunceli, Diyarbakır, Bingöl, Muş, Erzincan, Erzurum, Ardahan, Bitlis, Ağrı, Van, Kars) hizmet veren Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı il müdürlüklerinde çalışan personel oluşturmaktadır(n=600).

Araştırmanın örneklemini ise amaçlı örneklem yöntemi ile belirlenecek Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Doğu Anadolu İl Müdürlüklerinde çalışan çocuk sahibi olan kurum personeli oluşturmaktadır(n=374).

4.3. Veri Toplama Aracı

Çocuklarını spora yönlendiren veya yönlendirmeyi düşünen ebeveynler, sportif etkinliklerde çocuklarının serbest zamanlarını nasıl geçireceğini, sosyal, zihinsel, psikolojik ve fiziki gelişimleriyle ilgili görüşlerini ve gelecek yıllarda çocukların nasıl bir sporcu olmalarını istediklerini tespit etmek için anket çalışması uygulanmıştır. Anket formu Keskin (2006) “Çocuklarını Spora Yönlendiren Anne ve Babaların Beklentileri” adlı çalışmasından alınmıştır. İki bölümden oluşan anket formunun ilk bölümde deneklerin ayırt edici özellikleri, ikinci bölümde ise ailelerin çocuklarını spora yönlendirmesindeki beklentilerini tanımlanmaya çalışılmıştır. Anketin alfa değeri 0,86’dır(8).

4.4. Verilerin Toplanması

Bu çalışma Fırat Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı’nın 01.03.2016 tarih, 05 toplantı sayısı ve 22 karar nosu ile görüşülmüş olup etik kurulu kararına uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Doğu Anadolu Bölgesindeki İl Müdürlüklerinde çalışan ve çocuğu olan 374 personelle ulaşılmıştır. Yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak anket formu uygulanmış, farklı nedenlerle ulaşılamayan kişilere kargo ve mail yoluyla ulaştırılmıştır.

Anket formunu oluşturan 30 soru “Kesinlikle Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Fikrim Yok”, “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde 5 ayrı değer basamağındaki seçeneklerden oluşmaktadır.

4.5. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. İlk olarak toplanan verilerin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla cronbach alpha testi uygulanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik katsayısı, cronbach alpha 0,966 olarak bulunmuştur. Daha sonra frekans ve yüzde dağılımları, ve çalışanlara ilişkin bazı bağımsız değişkenlere göre (yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum, meslek, çocuk sayısı, gelir durumu vb.) farklılığının tespitinde tek yönlü varyans analizi ve (Anova), t- testi gerekli görülen yerlerde uygulanmıştır ve nerelerde hangi testlerin kullanıldığı belirtilmiştir.

5. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde toplanan verilerin istatistiksel yöntemler kullanılması sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiş ve bulgular tablolastırılıp yorumlanmıştır.

Tablo 1. Örneklem Grubunun Yaş Özelliklerine İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Yaş	Sayı (N)	Yüzde (%)
20 - 30 yaş	124	33,2
31 - 40 yaş	146	39,0
41 - 50 yaş	77	20,6
51 – 65 yaş ve üstü	27	7,2
Toplam	374	100

Tablo 1’de verilen bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan 124 kişi (%32,2) 20- 30 yaş, 146 kişi (%39) 31-40 yaş, 77 kişi (%20,6) 41-50 yaş ve 27 kişi (%7,2) 51-65 yaş ve üstü aralığında bulunmaktadır.

Tablo 2. Örneklem Grubunun Cinsiyet Özelliklerine İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Cinsiyet	Sayı (N)	Yüzde (%)
Erkek	212	56,7
Kadın	162	43,3
Toplam	374	100

Tablo 2’de verilen bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan 212 kişi (%56,7) bay, 162 kişi (%43,3) ise bayandır.

Tablo 3. Örneklem Grubunun Medeni Durumuna İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Medeni Durum	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evli	278	74,3
Boşanmış	96	25,7
Toplam	374	100

Tablo 3’de verilen bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan 278 kişi (%74,3) evli, 96 kişi (%25,7) ise boşanmıştır.

Tablo 4. Örneklem Grubunun Çocuk Sayısına İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Çocuk Sayısı	Sayı (N)	Yüzde (%)
1	173	46,3
2	103	27,5
3	58	15,5
4	28	7,5
5 ve üzeri	12	3,2
Toplam	374	100

Tablo 4’de verilen bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan 173 kişinin (%46,3) 1 çocuğu, 103 kişinin (%27,5) 2 çocuğu, 58 kişinin (%15,5) 3 çocuğu, 28 kişinin (%7,5) 4 çocuğu, 12 kişinin (%3,2) 5 ve üzeri çocuğu vardır.

Tablo 5. Örneklem Grubunun Mesleklerine İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Mesleği	Sayı (N)	Yüzde (%)
Memur	98	26,4
Öğretmen	23	6,1
Sosyolog	31	8,3
Sosyal Çalışmacı	24	6,4
Çocuk Gelişimci	6	1,6
Sekreter	5	1,3
Teknisyen	8	2,1
Psikolog	8	2,1
V.H.K.İ	8	2,1
Avukat	1	0,3
Sağlık Personeli	6	1,6
Şef	5	1,3
Kurum Müdürü	1	0,3
Kurum Müdür Yardımcısı	2	0,5
Diğer	148	39,6
Toplam	374	100

Tablo 5’de verilen bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan 98 kişi (%26,4) memur, 23 kişi (%6,1) öğretmen, 31 kişi (%8,3) sosyolog, 24 kişi (%6,4) sosyal çalışmacı, 6 kişi (1,6) çocuk gelişimci, 5 kişi (1,3) sekreter, 8 kişi (%2,1) teknisyen, 8 kişi (%2,1) psikolog, 8 kişi (%2,1) V.H.K.İ, 1 kişi (%0,3) avukat, 6 kişi (%1,6) sağlık personeli, 5 kişi (%1,3) şef, 1 kişi (%0,3) kurum müdürü, 2 kişi (%0,5) kurum müdür yardımcısı ve 148 kişi (%39,6) diğer meslek (hizmetli, bakım elamanı, bakıcı anne, temizlik personeli, tekniker, programcı, güvenlik görevlisi) seçeneğini işaretlemişlerdir.

Tablo 6. Örneklem Grubunun Eğitim Durumuna İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Eğitim Durumunuz	Sayı (N)	Yüzde (%)
İlkokul	16	4,3
Ortaokul	33	8,8
Lise	83	22,2
Ön Lisans	59	15,8
Lisans	161	43,0
Yüksek Lisans	20	5,3
Doktora	2	0,5
Toplam	374	100

Tablo 6’da verilen bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan 16 kişi (%4,3) ilkokul, 33 kişi (%8,8) ortaokul, 83 kişi (%22,2) lise, 59 kişi (%15,8) ön lisans, 161 kişi (%43) lisans, 20 kişi (%5,3) yüksek lisans, 2 kişi (%0,5) ise doktora mezunudur.

Tablo 7. Örneklem Grubunun Eşinizin Eğitim Durumuna İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Eşinizin Eğitim Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
İlkokul	69	18,4
Ortaokul	31	8,3
Lise	75	20,1
Ön Lisans	37	9,9
Lisans	138	36,9
Yüksek Lisans	16	4,3
Doktora	8	2,1
Toplam	374	100

Tablo 7’de verilen bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan 69 kişi (%18,4) ilkokul, 31 kişi (%8,3) ortaokul, 75 kişi (%20,1) lise, 37 kişi (%9,9) ön lisans, 138 kişi(%36,9) lisans, 16 kişi (%4,3) yüksek lisans, 8 kişi (%2,1) ise doktora mezunudur.

Tablo 8. Örneklem Grubunun Aylık Gelir Düzeyine İlişkin Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Aylık Gelir Düzeyiniz	Sayı (N)	Yüzde (%)
500 - 1000TL arası	3	0,8
1001 - 1500TL arası	31	8,3
1501 – 2500TL arası	113	30,2
2501 – 3000TL arası	97	25,9
3001TL ve üzeri	130	34,8
Toplam	374	100

Tablo 8’de verilen bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan 3 kişi (%0,8) 500-1000TL arası, 31 kişi (%8,3) 1001-1500TL arası, 113 kişi (%30,2) 1501-2500TL arası, 97 kişi (%25,9) 2501-3000TL arası, 130 kişi (%34,8) ise 3000TL ve üzeri aylık gelire sahiptir.

Tablo 9. Örneklem Grubunun Düzeni Spor Yapıyor musunuz Sorusuna Verdiği Cevaplara Göre Betimsel Verilerin Dağılım Tablosu

Düzenli Spor Yapıyor musunuz?	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	90	24,1
Hayır	284	75,9
Toplam	374	100

Tablo 9’da verilen bilgiler incelendiğinde düzenli spor yapıyor musunuz sorusuna araştırmaya katılan 90 kişi (%24,1) evet, 284 kişi (%75,9) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 10. Cinsiyete Göre Bağımsız T Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	SS	T	P
Bay	212	3,900	0,756	1,708	0,089
Bayan	162	4,152	0,540		

Tablo 10’a bakıldığında, cinsiyet değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik yapılan bağımsız t-testi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 11. Medeni Duruma Göre Bağımsız T Testi Sonuçları

Medeni Durumu	N	X	SS	T	P
Evli	278	3,951	0,692	0,051	0,959
Boşanmış	96	3,947	0,615		

Tablo 11’e bakıldığında, medeni durum değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik yapılan bağımsız t-testi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 12. Düzenli Spor Yapıyor musunuz Sorusuna Göre Bağımsız T Testi Sonuçları

Düzenli spor yapıyor musunuz	N	X	SS	T	P
Evet	90	4,105	0,524	2,524	0,012
Hayır	284	3,901	0,707		

Tablo 12'ye bakıldığında, düzenli spor yapıyor musunuz değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik yapılan bağımsız t-testi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Tablo 13. Yaşa Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Yaş	N	%	X	SS	VK	KT	Sd	KO	F	P
20-30 yaş	124	33,2	3,934	0,495						
31-40 yaş	146	39,0	3,951	0,751	Gruplar arası	0,544	3	0,181		
41-50 yaş	77	20,6	3,928	0,782					0,394	0,754
51-65 yaş ve üstü	27	7,2	4,087	0,612	Gruplar içi	168,402	370	0,455		
Toplam	374	100	3,950	0,673	Toplam	168,946	373			

Tablo 13'e bakıldığında, yaş değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik anova testi bulgularında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 14. Çocuk Sayısına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Çocuk Sayısı	N	%	X	SS	VK	KT	Sd	KO	F	P
1	173	46,3	3,981	0,603	Gruplar	0,888	4	0,222		
2	103	27,5	3,892	0,673						
3	58	15,5	3,905	0,811	Gruplar	168,058	369	0,455	0,487	0,745
4	28	7,5	4,039	0,592						
5	12	3,2	4,002	1,046	İç					
Toplam	374	100	3,950	0,673	Toplam	168,946	373			

Tablo 14'e bakıldığında, çocuk sayısı değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik anova testi bulgularında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 15. Aylık Gelir Düzeyine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Aylık Gelir Düzeyi	N	X	SS	VK	KT	Sd	KO	F	P
500-1000TL arası	3	3,977	0,189						
1001-1500TL arası	31	3,730	1,111	Gruplar	1,805	4	0,451		
1501-2500TL arası	113	3,942	0,688						
2501-3000TL arası	97	3,968	0,588	Gruplar	167,141	369	0,453	0,996	0,410
3001TL ve üzeri	130	3,995	0,581						
Toplam	374	3,950	0,673	Toplam	168,946	373			

Tablo 15'e bakıldığında, aylık gelir düzeyi değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik yapılan tek

yönlü varyans analizi (anova) sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 16. Mesleğe Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Meslek	N	%	X	SS	VK	KT	Sd	KO	F	P
Memur	98	26,4	4,030	0,430						
Öğretmen	23	6,1	4,023	0,568						
Sosyolog	31	8,3	3,875	0,635						
Sosyal	24	6,4	4,052	0,616	Gruplar	5,371	14	0,384		
Çalışmacı					arası					
Çocuk	6	1,6	3,572	0,867					0,842	0,623
Gelişimci					Gruplar	165,575	359	0,456		
Sekreter	5	1,3	3,513	1,406	İçi					
Teknisyen	8	2,1	3,937	0,463						
Psikolog	8	2,1	3,887	0,487						
V.H.K.İ	8	2,1	3,833	0,789						
Avukat	1	0,3	4,000	0,000						
Sağlık	6	1,6	3,866	0,869						
Personeli										
Şef	5	1,3	4,280	0,296						
Kurum	1	0,3	4,900	0,000						
Müdürü										
Kurum	2	0,5	4,416	0,824						
Müdür Y.										
Diğer	148	39,6	3,904	0,797						
Toplam	374	100	3,950	0,673	Toplam	168,945	373			

Tablo 16'ya bakıldığında, meslek değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik anova testi bulgularında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 17. Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	%	X	SS	VK	KT	Sd	KO	F	P
İlkokul	16	4,3	4,035	0,496						
Ortaokul	33	8,8	4,105	0,480						
Lise	83	22,2	3,778	0,908						
Ön lisans	59	15,8	4,001	0,703						
Lisans	161	43,0	4,000	0,550						
Yüksek lisans	20	5,3	3,758	0,655						
Doktora	2	0,5	4,183	0,259						
Toplam	374	100	3,950	0,673	Toplam	168,946	373			
					Gruplar arası	4,759	6	0,793		
					Gruplar içi	164,187	367	0,447	1,773	0,104

Tablo 17'ye bakıldığında, eğitim durumu değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik anova testi bulgularında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 18. Eşinizin Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Eşinizin Eğitim Durumu	N	%	X	SS	VK	KT	Sd	KO	F	P
İlkokul	69	18,4	4,001	0,764						
Ortaokul	31	8,3	3,960	0,823						
Lise	75	20,1	3,916	0,714	Gruplar arası	0,471	6	0,078		
Ön lisans	37	9,9	3,997	0,437	Gruplar içi	168,475	367	0,459	0,171	0,984
Lisans	138	36,9	3,924	0,655						
Yüksek lisans	16	4,3	3,947	0,433						
Doktora	8	2,1	4,012	0,532						
Toplam	374	100	3,950	0,673	Toplam	168,946	373			

Tablo 18'e bakıldığında, eşinizin eğitim durumu değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik anova testi bulgularında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

6. TARTIŞMA

Bu araştırmada Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Doğu Anadolu İl M¼d¼rl¼klerinde (Elazığ, Malatya, Tunceli, Diyarbakır, Bing¼l, Muş, Erzincan, Erzurum, Ardahan, Bitlis, Ağrı, Van, Kars) g¼revli ve çocuğu olan personellerin çocuklarını spora y¼nlendirme nedenleri belirlenmiş ve katılımcılara ait bazı değişkenlerin bu konudaki etkileri anket formu uygulanarak ortaya konmuştur. Çalışmanın bu b¼l¼m¼nde ise, ulaşılan verilerin analizi ile elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

Araştırmaya katılan, %32,2'si 20-30 yaş, %39'u 31-40 yaş, 20,6'sı 41-50 yaş ve %7,2'si 51-65 yaş ve ¼st¼ aralığında bulunmaktadır.

Cinsiyet dağılımına baktığımızda katılanların %56,7'si bay, %43,3'¼ ise bayandır.

Medeni durumları %74,3'¼ evli, %25,7'si ise boşanmıştır.

ocuk sayıları bakıldığında, %46,3'¼n¼n 1 çocuğu, %27,5'inin 2 çocuğu, %15,5'inin 3 çocuğu, %7,5'inin 4 çocuğu, %3,2'sinin 5 ve ¼zeri çocuğu vardır.

Meslek dağılımları ise %26,2'si memur, %6,1'i ¼đretmen, %8,3'¼ sosyolog, %6,4'¼ sosyal çalışmacı, 1,6'sı ocuk gelişimci, 1,3'¼ sekreter, %2,1'i teknisyen, %2,1'i psikolog, %2,1'i V.H.K.İ, %0,3'¼ avukat, %1,6'sı sağlık personeli, %1,3'¼ şef, %0,3'¼ kurum m¼d¼r¼, %0,5, kurum m¼d¼r yardımcısı ve %39,6'sı diğer meslek (hizmetli, bakım elamanı, bakıcı anne, temizlik personeli, tekniker, programcı, g¼venlik g¼revlisi) seçeneğini işaretlemişlerdir.

¼rneklem gurubunun eğitim durumuna baktığımızda, %4,3'¼ ilkokul, %8,8'i ortaokul, %22,2'si lise, %15,8'i ¼n lisans, %43'¼ lisans, %5,3'¼ y¼ksek lisans, %0,5'i doktora mezunudur.

Eşlerin eğitim durumları ise %18,4'ü ilkokul, %8,3'ü ortaokul, %20,1'i lise, %9,9'u ön lisans, %36,9'u lisans, %4,3'ü yüksek lisans, %2,1'i ise doktora mezunudur.

Araştırmaya katılanların %0,8'i 500-1000TL arası, %8,3'ü 1001-1500TL arası, %30,2'si 1501-2500TL arası, %25,9'u 2501-3000TL arası, %34,8'i ise 3000TL ve üzeri aylık gelire sahiptir.

Düzenli spor yapıyor musunuz sorusuna araştırmaya katılanların %24,1'i evet, %75,9'u hayır cevabını vermiştir.

Tablo 10'daki bağımsız t testi sonucunda araştırmaya katılan erkek ve kadınların anket sorularına verdiği cevapların birbirine benzer olduğu görülmüştür. Cevaplar arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Keskin (2006) Çocuklarını Spora Yönlendiren Anne Babaların Beklentileri adlı çalışmasına katılan örneklem grubu, çocuklarının serbest zamanlarını spor etkinlikleriyle geçirmeleri, spor etkinliklerinin çocuğun fizyolojik gelişimine katkıda bulunacağını, sporun çocuklarını tehlikeli alışkanlıklardan uzak tutacağını ve çocuğun spor etkinliklerinde kazanma ve kaybetme duygusunu tadarak kendine olan güvenin artacağını söyleyen ailelerin cinsiyet değişkenine göre verilen cevaplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir ($p>0,05$) (8).

Bu çalışmada bulunan sonuçlar bizim çalışmamızla paralel ve araştırmamızı destekler niteliktedir.

Tablo 11'deki bağımsız t testi bakıldığında, medeni durum değişkeninin çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine verdiği cevaplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($p>0,05$).

Analiz sonucu ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı personelinin hizmet verdiği dezavantajla bireylere karşı sağduyu ve iyimser yaklaşımı göz önünde bulundurduğumuzda, medeni durum değişkeninin farklılık göstermemesi beklediğimiz bir netice olduğu söylenebilir.

Tablo 12'deki bağımsız t testi sonucu düzenli spor yapan bireylerin düzenli spor yapmayan bireylere göre çocuklarını spora gönderme nedenleri arasında anlamlı bir fark olduğunu söyleyebiliriz($p<0,05$).

Bireylerin ebeveynlerinin koruma alanlarından çıkıp bağımsızlaşmaya başladıkları ergenlik döneminde yaşlarıyla yaşadıkları daha önemli görünse de ebeveynlerin sosyal gelişim üzerindeki etkisi devam etmektedir (48). Aile bireyleri spor etkinliklerine düzenli katılıyorsa veya daha önce sporla ilgilenmişlerse, iletişim araçlarında spor programlarını izliyorsa, spor ev ortamında ortak bir konu olarak konuşuluyorsa çocukların spor ve sportif olaylara ilgisinin artması ve aktif spor yapma olasılıklarının daha çok olduğu söylenmektedir (49).

Akcan ve Bulgu (2012) "Spora Yönelik Sosyalleşme Süreci: Lise Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama" adlı çalışmalarında araştırmaya katılan kişilerin ailelerinde spor yapan birinin olması kendisinin de spor yapmasıyla anlamlı bir ilişkiye sahiptir ($p<0,05$). Buna göre ailede spor yapan birinin olması çocukların spora yönelmesini pozitif yönde etkilemektedir.. Ailelerinde spor yapan biri olan öğrencilerin %85.8'i spor yaptıklarını belirtirken, ailesinde spor yapan biri olmayanların ise %57.1'i spor yaptıklarını ifade etmişlerdir. Bununla birlikte spor yapma ile ilişkili değişkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılan regresyon analizinde kurulan modelde regresyon analizinde kurulan modele göre,

ailede spor yapanların varlığının öğrencilerin spor yapma durumlarında yordayıcı unsurlardan birisi olduğu ortaya konmuştur(50).

Literatür bilgisine ve yapılan araştırmada ulaşılan bilgilere baktığımızda bizim araştırmamızda bulduğumuz sonuçla paralellik gösterdiği ve bizim sonucumuzu desteklediği görülmüştür.

Katılımcıların verdiği cevaplarda düzenli spor yapan bireyler düzenli spor yapmayan bireylere göre çocuklarını spora yönlendirmede daha istekli oldukları söylenebilir.

Tablo 13’de, yaş değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik tek yönlü varyans analizi (anova) sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüklerinde çalışan personellerin yaş aralıklarının farklı olmasına rağmen anket sorularına verdikleri cevaplar arasında farklılık olmaması, personelin spora bakış açıları ve sporun çocuklarına katacağı katkıda hem fikir oldukları söylenebilir.

Tablo 14’deki tek yönlü varyans analizi (anova) sonucuna göre katılımcıların çocuk sayıları ve verdiği cevaplar arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır($p>0,05$).

Güllü ve ark. (2016) yapmış oldukları araştırmada, kardeş sayılarına göre beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanlarının dağılımları incelediğimizde; 1-3 kardeşi olan öğrencilerin tutum puanları kardeşi olmayan, 4-6 kardeşi olan 7-9 kardeşi olan ve 10 ve üzeri kardeşi olan öğrencilere göre düşük olduğu görülmüş, en yüksek tutum puanını ise 10 ve üzeri kardeşi olan öğrencilerin elde ettiği görülmüştür. Kardeş sayılarına göre tutum puanlarının değiştiği görülmekle

birlikte uygulamada istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüştür($p>0,05$) (51). Yapılan bu araştırma bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Çocuk sayılarının farklı olması katılımcılar arasında fikir ayrılığına yol açmadığı söylenebilir.

Tablo 15'e bakıldığında, aylık gelir düzeyi değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik anova testi bulgularında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p> 0,05$).

Kotan ve ark. (2009) yaptıkları çalışmada ailelerin gelir düzeyi yükseldikçe çocuğunu spor okullarına gönderme oranı da arttığı sonucuna ulaşmışlardır(52). Bizim çalışmamıza baktığımızda tam tersi bir sonuç çıkmıştır. Fakat bu sonuç bizim için bir sürpriz değildir öyle ki örneklem grubumuza baktığımızda çoğunluğunun kadrolu personel olduğu görülmektedir. Bu da gelir düzeyleri arasında büyük farklar olmadığını göstermektedir. Gelir düzeyleri arasında büyük farklar olmaması verilen cevapların benzer olmasına sebep olduğunu söylenebiliriz.

Tablo 16'ya bakıldığında, meslek değişkenine göre katılımcıların çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine ilişkin ölçeğe yönelik anova testi bulgularında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p> 0,05$). Yani meslek grupları farklılık göstermesine rağmen ankette sunulan maddelere verilen cevaplar arasında farklılık görünmemektedir.

Devecioğlu ve Sarıkaya (2006) "Sporcu Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Değişkenler Işığında Profillerinin Belirlenmesi" adlı çalışmalarında baba meslek durumu en fazla memur olurken, anne meslek durumu ise en fazla ev hanımı

daha sonra ise memur olduklarını bulgulamışlardır(53). Bu çalışmada bulunan bulgular bizim çalışmamızı destekler niteliktedir. Öyle ki bizim örneklem grubumuzu memurlar oluşturmakta ve çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine baktığımızda benzer cevaplar verdiklerini gözlemliyoruz.

Tablo 17 ve tablo 18'deki tek yönlü varyans analizi (anova) sonuçlarına baktığımızda örnekle gurubunun ve eşlerinin eğitim düzeyleri ile ankete verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir($p>0,05$).

Akcan ve Bulgu (2012) "Spora Yönelik Sosyalizasyon Süreci: Lise Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama" adlı çalışmalarında, öğrencilerin spor yapma durumları üzerinde etkisi olan değişkenlerden babanın eğitim durumuna yapılan analizde babanın eğitim durumunun öğrencilerin spor yapma durumlarını yordamadığı görülmüştür (50). Bu çalışmada ulaşılan sonuç bizim araştırmamızda bulunan sonucu destekler niteliktedir. Öyle ki araştırmada yapılan testlere göre, hem katılımcınının eğitim durumu hem de katılımcınının eşinin eğitim durumu göz önüne alındığında verdikleri cevaplarda farklılık olmadığı görülmektedir.

Ebeveynlerin eğitim düzeylerinin farklı olması, çocuklarını spora yönlendirme nedenlerini etkilemediği söylenebilir.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Birey, aile ve toplum refahının artırılmasında en önemli etkenlerden biride psikolojik, fiziksel ve zihinsel gelişimin yanında bireylerin sosyalleşmesinde de etkileri olan spordur. Bu bağlamda kurum çalışanlarının spora bakış açıları ve algılarının hizmet verdikleri toplumun her kesimine olumlu etki yapacağı söylenebilir. Kurum çalışanlarının hizmet verdikleri bireylerle aynı toplumsal yapıyı paylaşmaları, spora yönelik olumlu algılarının bu kesim içerisindeki diğer insanlara da nakledilmesinde aracı rol üstlenecektir.

Araştırma sonunda; Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüklerinde çalışan personellerin çocuklarını spora yönlendirme nedenleri bazı demografik özelliklere (yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum, meslek, çocuk sayısı, gelir durumu) göre farklılık göstermediği ve spora yönlendirmede olumlu bakış açılarına sahip oldukları söylenebilir. Ayrıca düzenli spor yapan ebeveynlerin spora yönlendirmede daha olumlu görüş bildirdikleri söylenebilir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüklerinde çalışan personellerin çocuklarını spora yönlendirme nedenlerine baktığımızda; çocuklarının boş zamanlarını sporla geçirmelerini, spor aracılığıyla çocukların kazanma kaybetme duygularını tadarak kendilerini kontrol edebileceklerini, spor etkinliklerinde çocuğun liderlik özelliği kazanacağını, sporla sosyalleşeceklerini, sorumluluk duygularının artacağını, karar verme yeteneğinin gelişeceğini, sporun çocukların fiziksel gelişimine katkıda bulunacağını, yaratıcılık gücünün artacağına, zararlı alışkanlıklardan (sigara, alkol vb.) uzak durarak daha sağlıklı yaşacaklarını ve sporla birlikte çocukların başarılı ve ünlü bir sporcu olup iyi kazançlar elde etmeleri için çocuklarını spora yönlendirdikleri görülmektedir.

Personelin spora bakışları ve olumlu tutumları, hizmet verdikleri dezavantajlı kesimlerin çocuklarına pozitif katkı yapacağı söylenebilir. Personellerin bu tutumu, bakanlığın sporla alakalı misyonu ve vizyonu ile örtüştüğünü söyleyebiliriz. Öyle ki kurum personellerinin sporla ilgili tutumları, bakanlığın ASP Gençlik ve Spor Kulübü Başkanlığının yaptığı çalışmalarda dezavantajlı kesimleri sporla hayata bağlama ve sosyalleşerek hayat görüşü kazandırma çabalarını destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Öneriler

- Ebeveynler çocuklarının başarılı sporcular olmalarını istiyorlarsa branşlarda yönlendirme yapmadan önce mutlaka yetenek testlerine tabi tutarak yetenek ve ilgileri doğrultusunda seçim yapmalıdırlar.
- Sportif etkinliğe gönderilen çocuklar, yalnız bırakılmamalı ve desteklenmelidirler.
- Çocuklara küçük yaşlardan itibaren spor sevdirmeli ve tek branşa yönlendirmek yerine hareket becerilerini geliştirecek sportif aktivitelere katılmaları sağlanmalıdır.
- Çocuklar spora yönlendirilmeden önce anatomik problemleri olup olmadığı araştırılmalı ve muhakkak doktor kontrolünden geçirilmelidir.
- Anne babalar ve aile üyeleri çocuklara rol model oldukları ve çocukların büyüklerini örnek aldıkları düşünüldüğünde aile de spor yapan kişilerin varlığı çocukları pozitif yönde motive edecektir. Bu nedenden dolayı ailede en az bir kişinin spor yapması gerekmektedir.
- Ebeveynler çocukların sportif etkinliklerinde, beden eğitimi öğretmenleri, antrenör vb. kişilerle işbirliği içinde olmalıdırlar.

- Branş belirlenirken, tercih çocuğa bırakılmalıdır. İlgisi doğrultusunda tercih yapması başarılı bir sporculuk kariyeri için önemlidir.
- Bu tür çalışmalar farklı kurum ve bölgelerde daha fazla katılımıyla tekrarlanmalıdır.

8. KAYNAKLAR

1. Filiz K. Sporun Tanımlanması ve Kapsamının Belirlenmesi Üzerine Bir Çalışma G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2002; 22 (2): 203-211.
2. Öztürk F. Toplumsal Boyutlarıyla Spor, Bağırhan Yayınevi Ankara 1988.
3. Nonis Karen P. Kindergarten Teachers' Views About The Importance Of Preschoolers' Participation In Sports In Singapore 2005.
4. Kılıcıgil E. Sosyal Çevre-Spor İlişkileri, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 1998.
5. Yetim AA. Sosyoloji ve Spor, Yaylacık Matbaası, İstanbul, 2005.
6. Erdemli A. Türk-Alman Kültür Diyalogunda Spor Ahlakı ve Spor Felsefesine Yeni Yaklaşımlar, Meva Matbaacılık ve Yayımcılık, İstanbul, 1991: 50.
7. Mcpherson BD, Curtis, JE, Loy, JW. The Social Significance of Sport, Human Kinetics Publisher, 1986: 40-49.
8. Keskin V. Çocuklarını Spora Yönlendiren Anne ve Babaların Beklentileri, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. 2006
9. Keten A. Atletizm'de Yönetim ve Organizasyon. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul 1989:37.
10. Ergun N. Bedensel Engelli Çocuk ve Spor. Çoluk Çocuk Dergisi. 2003, 5: 26: 50.
11. Korkmaz NH. Yaz Spor Okulları İle Çocukların Benlik Saygısı Arasındaki İlişki, Eğitim Fakültesi Dergisi, 2007, 20 (1): 49-65

12. İlhan L. Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklarda Beden Eğitimi ve Sporun Sosyalleşme Düzeylerine Etkisi, Kastamonu Eğitim Dergisi, Mart, 2008, 16 (1): 315-324.
13. Yücel M. Gelişim ve Öğrenmenin Spor Kültürünün Oluşmasına Etkisi, Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları, 2004: 100-108.
14. Güven Ö. Türklerde Spor Kültürü. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları. 1999: 29.
15. Yurdakul R.S. Ana-Baba El Kitabı, Adana Nobel Kitapevi, Tayf Ofset Adana 2001: 40,41,53.
16. Aslan R. Beden Eğitimi Bilgileri, Bimas Matbaacılık, Ankara 1979: 1.
17. Kuter M, Öztürk F, Antrenör ve Sporcu El Kitabı, Bağırhan Yayınları, Ankara 1999.
18. Yörükoğlu, A. Çocuk Ruh Sağlığı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1983.
19. Senemoğlu N. Gelişim Öğrenme ve Öğretim, Kalkan Matbaacılık, Ankara 2003: S.,12.
20. "Büyüme Nedir Tanımı Özellikleri". [http:// bilgiyelpazesi.com/egitim_ogretim/konu_anlatimli_dersler/gelisim_ve_ogrenme_ile_ilgili_konu_anlatimlar/buyume_nedir_tanimi_ozellikleri_onemi.asp](http://bilgiyelpazesi.com/egitim_ogretim/konu_anlatimli_dersler/gelisim_ve_ogrenme_ile_ilgili_konu_anlatimlar/buyume_nedir_tanimi_ozellikleri_onemi.asp) Erişim Tarihi: 07.06.2017.
21. Selçuk Z. Gelişim ve Öğrenme, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2004: S; 17.
22. Fidan, N, Erden, M. Eğitime Giriş, Feryal Matbaacılık, Ankara 1991.
23. Yavuzer H. Çocuk Psikolojisi, Remzi Kitabevi, İstanbul 1999: S., 36–39,84,85,88-91, ,108,115-118.

24. Arı R, ve Ark. Gelişim ve Öğrenme. Mikro Yayınları, Ankara 2002: S;28.
25. Gürle E. Çocuk ve Spor. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara 1986: S; 23.
26. Çocuklarda Bedensel ve Zihinse Gelişim. <https://cicicee.com/cocuklarda-bedensel-ve-zihinsel-gelisim/>, Erişim Tarihi: 19.09.2017.
27. Logsdon B.J, Alleman L.M, Straits S. A, Belka D.E. and Clark D. Physical education plans for preschool and kindergarten. Asır Matbaası, İstanbul 1997: 296.
28. Gabbord C.P. Lifelong motor development. Second ed. Brown and Benchmark 1996.
29. Pettifor B. Physical education methods for classroom teachers. Human Kinetics, USA. 1999:343.
30. Werner P.H. Teaching children gymnastics. Second edition. Human Kinetics, USA 2004: 237.
31. Güven N.M. Okul öncesi ve ilköğretimde beden eğitimi. Kök Yayıncılık, 2005: 192.
32. Özer SD. Çocuklarda Motor Gelişim, Kazancı Matbaacılık, İstanbul 2000.
33. “Aile ve Spor”, Erişim: http://www.sporbilim.com/t_aile.html Erişim Tarihi: 12.02.2016
34. Özdiñç Ö. Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporun Ve Spora Katılımın Sosyalleşmeyle İlişkisi Üzerine Görüşleri, Spormetre, 2005, 3 (2): 77-84.
35. Amman M.T, İkizler H.C, Karagözoğlu C. Sporda Sosyal Bilimler. Alfa Yayınevi, İstanbul-Bursa 2000.

36. Coakley J. The good father: parental expectations and youth sports, *Journal of Leisure Studies*, 2006, 25 (2): 155-163.
37. Hellstedt J.C. Invisible Players: a Family Systems Model. In S. Murphy (Ed.), *Sport Psychology Interventions* Champaign, Il: Human Kinetics 1995: 117-146.
38. Hutchinson S.L, Baldwin C.K, Caldwell L.L. Differentiating Parent Practices Related Adolescent Behavior in The Free Time Context, *Journal of Leisure Studies*, 2003, 35 (4): 396-422.
39. Thompson, J.L., Davis, S.M., Gittelsohn, J., Going, S., Becenti, A., Metcalfe, L., Stone, E., Harnack, L., Ring, K., Patterns of Physical Activity Among American Indian children: An Assesment of 2001.
40. Freedson P.S, Evenson S. Familial Aggregation in Physical Activity, *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 1991, 62: 384-389.
41. Moore L.L, Lombardi D.A, White M.J, Campbell J.L, Oliveria S.A, Ellison R.C. Influences on Parents' Physical Activity levels on Activity Levels of Youngh Children, *Journal of Pediatrics*, 1991, 118: 215-219.
42. Fredericks J.A, Eccles J.S. Family Socialization, Gender, and Sport Motivation and Involment, *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 2005: 27, 3-31.
43. Gren C.B, Chalip L. Enduring Involvement in Youth Soccer: The Soci- alization of Parent and Child. *Journal of Leisure Research*, 1997, 29 (1): 61-77.

44. Kanters M.A, Bocarro J, Casper J. Supported or Pressured? An Examination of Agreement Among Parent's and Children on Parent's Role in Youth Sports, *Journal of Sport Behavior*. 2007, 31 (1): 64-80
45. A. Güzel. Ailede Çocuk Eğitimi I. Aile Şurası Bildirileri. Ankara: 1990, s. 401.
46. Horst C. Sport Treiben Gesund Bleiben. München: 1988, s. 138.
47. Hergüner G. Çocuğun spora yönelmesinde ailenin rolü ve önemi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 6.1. 1991: 91-95.
48. Campbell EQ. Adolescent socialization. (DA Goslin, Der.). *Handbook of Socialization Theory and Research* Chicago. Rand McNally Company 1969: 503-543.
49. McPherson B, Curtis JE, Loy JW. *The Social Significance of Sport*. Illinois: Human Kinetics Books: 1989.
50. Akcan F. Bulgu N. Spora Yönelik Sosyalizasyon Süreci. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi* 23.4. 2012: 195-206.
51. Güllü ve ark. Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi Şanlıurfa İli Örneği. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi* 1. 2 2016: 50-61.
52. Kotan Ç, Hergüner G, Yaman Ç. İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul ve Ailenin Etkisi (Sakarya Örneği). *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Dergisi* 3.1. 2009; 48-59.

53. Devecioğlu S. Sarıkaya M. Sporcu Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Değişkenler Işığında Profillerinin Belirlenmesi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 16.2. 2006: 301-314.

9. EKLER

ANKET FORMU

Kişisel Bilgi Formu

Değerli katılımcılar; Aşağıda sizinle ilgili kişisel sorular sorulmuştur. Çalışma tamamen bilimsel amaçla yapılmaktadır. İsminizi yazmanız gerekmemektedir. Katkılarınız için teşekkürler.

Danışman: Yrd.Doç.Dr. A.Serdar YÜCEL

E-mail: selcukarslan_23@msn.com

Araştırmacı: Selçuk ARSLAN

Tel No.: 0 (536) 450 01 83

Fırat Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

*Yaşınız: .....

*Cinsiyetiniz? ( ) Erkek ( ) Kadın

*Medeni Durum

( ) Bekâr ( ) Evli Boşanmış ( )

*Çocuk Sayısı

( ) 1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( ) 5 ve üzeri

*Mesleği

( ) Memur ( ) Öğretmen ( ) Sosyolog ( ) Sosyal Çalışmacı ( ) Çocuk Gelişimci
( ) Sekreter ( ) Teknisyen ( ) Psikolog ( ) Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni
( ) Avukat ( ) Sağlık Personeli ( ) Şef ( ) Kurum Müdürü ( ) Kurum Müdür Yardımcısı ( ) Diğer.....

*Eğitim durumunuz?

( ) İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise ( ) Önlisans ya da meslek yüksekokulu
( ) Lisans ( ) Yüksek lisans ( ) Doktora

*Eşinizi Eğitim Durumu

( ) İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise ( ) Önlisans ya da meslek yüksekokulu
( ) Lisans ( ) Yüksek lisans ( ) Doktora

*Aylık gelir düzeyiniz?

( ) 500-1000TL arası ( ) 1001 – 1500TL arası ( ) 1501 – 2500TL arası
( ) 2501- 3000TL arası ( ) 3001TL ve üzeri

*Düzenli spor yapıyor musunuz?

( ) Evet ( ) Hayır

Sıra No	Düşünceler	Kesinlikle Katlıyorum	Katlıyorum	Fikrim Yok	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1	Çocuğumun boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmesi istiyorum.					
2	Spor aracılığıyla çocuğumun, enerjisini olumlu bir şekilde deşarj ederek harcayacağını düşünüyorum.					
3	Spor aracılığıyla çocuğum, saldırganlığını kontrol altına alabilmeyi öğreneceğini düşünüyorum.					
4	Spor aracılığıyla çocuğum, kazanma ve kaybetme duygusunu yaşayarak kendisini kontrol edebilme özelliğini geliştirebileceğini düşünüyorum.					
5	Spor aracılığıyla çocuğumun, ergenlik döneminin getirdiği olumsuzluktan (güvensizlik, çekingenlik vb.) kurtulup dengeli bir ruhsal gelişim göstereceğini düşünüyorum.					
6	Çocuğumun, spor etkinlikleri ile uyumlu bir kişilik özelliği geliştireceğini düşünüyorum.					
7	Çocuğumun, spor etkinlikleri ile liderlik özeliği kazanacağını düşünüyorum.					
8	Spor, çocuğumun yeni insanlarla karşılaşmasına ve yeni arkadaşlar edinmesine yardımcı olacağına inanıyorum.					
9	Spor etkinlikleri ile çocuğumun sorumluluk duygusunun gelişeceğini düşünüyorum.					
10	Çocuğum, spor etkinlikleri ile başkalarını olduğu gibi kabul etme duygusunu geliştireceğini düşünüyorum.					
11	Çocuğum, spor etkinlikleri ile kurallara uyma ve başkalarının haklarına saygı duymayı öğreneceğine inanıyorum.					
12	Çocuğum, spor etkinlikleri ile yorum yapabilme ve değerlendirme yeteneğinin gelişeceğini düşünüyorum.					
13	Çocuğum, spor etkinlikleri ile karar verme yeteneğinin gelişeceğini düşünüyorum.					
14	Spor etkinliklerinin, çocuğumun fiziksel ve fizyolojik gelişimine olumlu katkısı olacağını düşünüyorum.					
15	Çocuğum, spor etkinlikleri ile bencillikten uzaklaşacağını düşünüyorum.					
16	Çocuğum, spor etkinlikleri ile işbirliği bilincinin gelişeceğini düşünüyorum.					
17	Çocuğum, spor etkinlikleri ile daha sağlıklı ve düzgün bir postüre (dik bir vücut) sahip olacağını düşünüyorum					
18	Spor etkinlikleri çocuğumun stresten korunma ve kurtulmasına yardımcı olur.					
19	Spor etkinlikleri çocuğumun yaratıcılık gücünün artmasına yardımcı olur.					
20	Çocuğum spor yapma alışkanlığı kazanarak bos zamanlarını eğlenceli ve neşe verici olan spor etkinliği ile değerlendirme alışkanlığı kazanmasını amaçlıyorum.					
21	Çocuğum, spor etkinlikleri ile başarıma duygusunu tadarak kendisine olan güveni artar.					
22	Çocuğum, spor etkinlikleri ile daha sağlıklı bir yapıya sahip olacağını düşünüyorum.					
23	Spor etkinlikleri ile çocuğumun bağışıklık sisteminin gelişeceğini düşünüyorum.					
24	Çocuğum, spor etkinlikleri ile aktif yaşam tarzı geliştireceğini düşünüyorum.					
25	Çocuğum, spor etkinlikleri ile sosyal çevre kazanacağını ve paylaşma duygusunu yaşayacağına inanıyorum.					
26	Çocuğum, spor etkinlikleri ile dengeli ve yeterli beslenme alışkanlığı kazanır.					
27	Çocuğum, spor etkinlikleri ile sigara, alkol ve diğer zararlı maddelerden uzak duracağını düşünüyorum.					
28	Çocuğumun gelecekte başarılı ve ünlü bir sporcu olmasını istediğim için spora yönlendirdim.					
29	Çocuğum gelecekte iyi kazanç elde etmesini düşündüğüm için spora yönlendirdim.					
30	Çocuğumun yönelmiş olduğu branşı ben belirledim.					

10. ÖZGEÇMİŞ

1988 yılında Elazığ Merkez de doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Elazığ da tamamladıktan sonra 2008 de Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde eğitim almaya başladı. 2012’de bu bölümden mezun oldu. 2014’de Milli Eğitim Bakanlığında beden eğitimi ve öğretmenliği yapmaya başladı. 2015’de Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimine başladı. Evli ve iki çocuk babasıdır.